

Avocatul joaca unul dintre cele mai importante roluri pentru pastrarea echilibrului în democrație, însă profesia a cunoscut o pierdere constanta a prestaței în raport cu rolul sau în societate și în statul de drept | Octavian Popescu: Cred ca toți cei implicați în conducerea profesiei trebuie sa promoveze politici care sa aiba aptitudinea de a crea și menține independența acestei profesii. Scopul comun este dezvoltarea avocaturii și menținerea statutului de elita intelectuala

Unul dintre primele barometre ale dezvoltării și sanatații sectorului privat, care reprezinta adevaratul motor al economiei, este mediul avocațial. În condițiile în care nicio investiție nu se realizeaza fara un serviciu juridic consistent. ”De aceea cred ca e necesar un efort de a înțelege ca susținerea prin politici corecte a mediului privat este prioritara pentru dezvoltarea României și inclusiv a sectorului avocațial”, a declarat [Octavian Popescu](#), coordonatorul firmei *Popescu & Asociații*, într-un interviu acordat *BizLawyer*.

El spune ca profesia are un echilibru intrinsec prin care își autoregleaza direcția, iar acest echilibru trebuie menținut. ”Este important de înțeles ca, daca avocatul mai are posibilitatea sa greșeasca în abordare, avocatura nu are acest lux. La nivel de structuri profesionale nu pot fi permise bălbâieli pentru ca lasa urme în relațiile interprofesionale, în cele de autoritate, în rândul profesiei, dar și în multe alte locuri”, a nuanțat **Octavian Popescu**. El a fost membru în Consiliul Baroului București în perioada 2015-2019 și își dorește sa obțină un nou mandat acum. În opinia sa, conectarea la viața profesiei este esențiala pentru fiecare avocat. ”Am fost mereu preocupat de parcursul, evoluția și bunul mers al profesiei, motiv pentru care mi-am și dedicat cât am putut din timp acestui lucru, fie la nivel de Barou, fie la nivel de UNBR, de INPPA, de organizații interprofesionale și multe altele”, a menționat avocatul.

Implicat permanent „trup și suflet în tot și în orice”, **Octavian Popescu** este tipul profesionistului caruia îi place sa joace la „firul ierbii” și nu intenționeaza sa se închida într-un turn din care sa priveasca evoluția. ”Niciodata în cariera nu m-am dat înapoi de la niciun proiect pe motiv ca ar fi fost prea mare, prea greu, prea complicat... Sunt incurabil în aceasta direcție”, spune interlocutorul *BizLawyer*. Iar una dintre trasaturile importante de leadership, pe care le promoveaza în cadrul firmei, este aceea ”de a fi alaturi de echipa și a inspira prin ceea ce faci și nu doar prin ceea ce spui”.

În opinia sa, corpul profesional al avocaților din București are nevoie de reprezentanți reali, care au aptitudinea de a performa în reprezentarea profesiei, iar nu de tendințe sindicale, clientelare unor interese personale. Iar modernizarea profesiei se poate realiza fara sincope doar prin reprezentanți adecvați, al caror background profesional spune ceva și despre ei înșiși și despre ce pot face pentru profesie.

Pe parcursul timpului, a amintit **Octavian Popescu**, au aparut multe persoane care și-au afirmat intenția de a face parte din structurile reprezentative ale profesiei de avocat, ”însa pare cumva ca li se stinge entuziasmul dupa alegeri, sau ca entuziasmul acestora are o frecvența setata o data la 4 ani. Nu am înțeles niciodata motivul pentru care se întâmpla acest lucru în condițiile în care neperformanța lor afecteaza întreaga profesie și deci, și pe ei înșiși”, a subliniat avocatul.

Avocatura este o profesie foarte solicitanta și consuma foarte multe resurse. Dacă nu ești pregătit să dai tot ceea ce este nevoie pentru a face lucrurile serios, „tentativa mediocrității” te așteaptă cu brațele deschise.

”Personal am fost întotdeauna caracterizat de o puternică ambiție și dorința de a face lucrurile bine ca avocat și cu aceeași pasiune m-am ocupat de toate proiectele profesiei în care am fost implicat. Sunt încă multe lucruri de făcut în cadrul Baroului București, iar un nou mandat îmi va da posibilitatea să continui și să inițiez multe proiecte din cele care se pot face. Am menționat constant în ultima perioadă de timp că Baroul București nu își poate valorifica la maxim poziția de lider zonal dacă nu se preocupă continuu de Independența profesiei de avocat, Transparența decizională și lucrativă a Baroului București, Eficientizarea administrativ operațională a activității Consiliului Baroului București, Dezvoltarea Resortului IT, Creșterea și dezvoltarea relațiilor internaționale, Regândirea cuantumului și a sistemului de taxe aferente profesiei de avocat, Comunicarea cu corpul profesional al avocaților, dar și cu viitorii avocați, Pregătirea profesională inițială și continuă a avocaților, dar și multe altele”, a subliniat avocatul intervievat de *Biz*Lawyer.

Totul despre valorile personale, motivație, rezultatele obținute, business-ul avocațial și presiunea pe onorarii, dar și despre chestiunile sensibile cu care se confruntă astăzi avocații sau prioritățile celor care conduc destinele acestei profesii, în interviul acordat de **Octavian Popescu** publicației noastre.

* * * *

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

***Biz*Lawyer:** Domnule Popescu, sunteți unul dintre avocații celui de-al doilea val, al talentelor care s-au ridicat și impus după înființarea primelor case de avocatură locale, ale caror fondatori sunt în pragul retragerii. Ați impus un brand în avocatură locală, ați format avocați și echipe, ați intrat pe radarul ghidurilor juridice internaționale și ați primit recunoașterea acestora. Ce v-a motivat în acest parcurs excepțional? De unde energia și știința de a face lucrurile ca la carte?

Octavian Popescu: Grea întrebare și mai greu răspunsul ! Orice aș spune mă obligă și deci mă fac să mă gândesc de două ori înainte. Pe fond, însă, adevărul este foarte simplu: am fost înconjurat întotdeauna de oameni extraordinari care fie mi-au coordonat pașii corect, fie mi-au dat posibilitatea să îi ghidez eu pe ai lor. Acest lucru te motivează absolut. Nimic nu este mai motivant decât să vezi oameni care au încredere în tine. Asta doar dacă privești lucrurile cu responsabilitate.

Sunt o persoană cu un drive destul de puternic și în general obstacolele mă ambiționează și mai mult. Aceasta nu este neapărat o calitate, ci chiar mai mult un defect, mai ales pentru cei din jurul meu, deoarece este dificil câteodată să permanentizezi ritmul accelerat pe care îl impun.

Acum în ceea ce privește știința de a face lucrurile ca la carte cred că există un singur răspuns corect, sau cel puțin

eu cunosc doar un singur raspuns corect: *SERIOZITATE!* Nu exista vreo știință în a fi serios. A fi serios în ceea ce faci este întotdeauna și suficient și necesar pentru a ajunge oriunde trebuie și, corelativ, a atinge cele mai înalte rezultate. Seriozitatea nu înseamnă sa nu ai simțul umorului, înseamnă sa ai însa simțul datoriei de a face treaba buna unde te duci. Sa îți pese de culorile în care te deseneaza parcursul tau profesional.

De aici se trage și energia de care vorbești și tot de aici se poate deduce și traiectoria amintita.

Simt ca echipa care m-a înconjurat permanent a reprezentat vectorul motivant, furnizorul permanent de energie și competența și, mai ales, sursa inepuizabila de ambiție. Daca este sa mulțumesc cuiva pentru asta, categoric ei sunt primii de pe lista.

În plan secund nu mai puțin adevarat este ca Baroul București îți conferea posibilitatea de a te situa întotdeauna printre cei mai buni și atunci, cu o echipa motivanta alaturi, totul vine aproape de la sine.

Care ar fi setul de valori profesionale pe care le-ați respectat cu strictețe în cariera și ce greutate îi dați cuvântului "etica" în business-ul avocațial?

Eu nu accept ideea existenței profesiei de avocat fara un standard etic absolut. În lipsa eticii nu vorbim de avocat, vorbim de orice altceva. De altfel, persoanele pe care le-am avut ca model pe parcursul dezvoltarii mele profesionale nu au ezitat niciodata sa îmi confirme acest lucru.

Cred cu tarie în noțiunea de *SERIOZITATE*, concept care sta la baza oricarui succes. Lipsa seriozității nu poate fi înlocuita sau surclasata de nicio alta calitate, valoare sau orice alt cumul de calități.

Apoi, *INTEGRITATEA* este cea care ne definește ca indivizi și ca avocați. Ne aflam într-o „perioada în continua mișcare, în care setul de valori se schimba mai repede ca procesul de internalizare a valorii înseși, unde setea de profit și vizibilitate sunt pe primul plan”, motiv pentru care, noi, ca avocați, trebuie sa pastram *ETICA* și *INTEGRITATEA* profesiei de avocat la standarde neclintite.

Responsabilitatea față de business-ul partenerilor tai este un element-cheie de care noi ținem cont de fiecare data. Mai exista și o a treia valoare cheie în tot: *DETERMINAREA* sau *drive*-ul cum i se mai spune în prezent.

Determinarea contureaza parcursul rectiliniu catre rezultat, oricum și oriunde l-ai cauta.

Uitându-va înapoi, considerați tinerețea un atu, sau o povara, atunci când îți propui sa faci lucruri mari? Cantitatea este importanta – ma refer la numar de proiecte asumate, avocați în echipa samd – sau primeaza calitatea atunci când vrei sa setezi corect direcția unei firme de avocați?

Pentru mine tinerețea nu a fost niciodata o povara, a fost însa un factor esențial de ambiție, pentru a putea surclasa eventual așteptările mai mici cauzate de vârsta. Mi-a placut întotdeauna sa surprind placut persoanele din jurul meu cu lucruri mari și frumoase. Niciodata în cariera nu m-am dat înapoi de la niciun proiect pe motiv ca ar fi fost prea mare, prea greu, prea complicat, etc. Sunt incurabil în aceasta direcție.

Exista și un revers al medaliei însa: aceasta abordare te pune sa „joci” totul pe o singura carte, cea a competenței și a reușitei. Șansa nu te asteapta de doua ori. Daca te împiedici la o singura treapta vei cadea de pe scara, motiv pentru care nu exista loc de eroare.

Cantitatea proiectelor este cea care da anvergura, fara proiecte multe, mari, importante și spectaculoase este greu de crezut ca vei crește ca echipa. În același timp, este greu de crezut ca într-o echipa mica poți ajunge sa gestionezi o cantitate relevanta de proiecte care te pot pune pe harta jucatorilor relevanți în profesie. Dar niciuna dintre aceste dimensiuni nu are valoare daca nu sunt potențate de calitate. Calitatea este cea care te pune în valoare, care face diferența și în final care naște întrebarea pusa de Dvs. În lipsa calității numaram doar cifre fara valoare profesionala, chiar daca pe alocuri pot aduce satisfacție financiara.

Dar dincolo de satisfacțiile financiare, care probabil ca nu mai sunt atât de importante dupa o cariera de succes, aveți înca emoții generate de anumite proiecte, mulțumiri profesionale, pariuri câștigate? Va mai

puteți implica ”trup și suflet” în proiectele esențiale, sau delegați responsabilitățile și doar priviți de sus evoluția acestor proiecte?

Fac o mențiune înca de la început: nu sunt și nu ma aflu la momentul în care pot spune ca sunt „dupa o cariera de succes”. Am în fața cel puțin cât am lasat în spate în profesia de avocat și, cu toata lipsa de modestie, sper ca succesul înca nu l-am atins și va sa vina din ce în ce mai mult. Sunt generații întregi de avocați de care vorbești la începutul interviului care pot raspunde mult mai bine la aceasta întrebare care se afla într-adevar la finalul unor cariere de succes. Eu înca nu sunt acolo.

Dar da, sunt implicat permanent „trup și suflet” în tot și în orice. Îmi place sa joc la „firul ierbii” și nu vreau sa ma închid într-un turn din care sa privesc evoluția. Cel puțin acum, dupa 20 de ani de avocatura, cred ca este prea devreme. De altfel, cred ca aceasta este și una dintre trasaturile importante de leadership pe care le promovez în cadrul firmei, aceea de a fi alaturi de echipa și a inspira prin ceea ce faci și nu doar prin ceea ce spui. Aceasta nu înseamna însa ca nu se delega și responsabilități. Singur nu poți face totul și, cu cât trece timpul, experiența trebuie folosita cât mai eficient. Însa raspunsul ramane același: sunt implicat personal în multe proiecte și vreau sa ramân așa în continuare.

Aș vrea sa ne focusam și asupra business-ului avocațial. Cum simțiți economia dupa acești ani de crize combinate, cum se resimt clienții și cum o mai duc firmele de avocați? Ma refer la piața, în general... Cât de mare este tensiunea din business, care sunt efectele în activitatea avocaților, dar și în economie și societate, ale acestor ani de neliniști, prudența, mers înainte cu piciorul pe frâna? Cum se vede anul 2023, acum, ca am trecut de jumătate?

Ne apropiem chiar de finalul anului 2023. Cum luna decembrie este de bilanțuri, iar luna septembrie este deja la jumătate, mai avem doar doua luni pline de activitate. Deci pentru 2023 nu mai sunt previziuni, ci certitudini despre cum a fost. Și în acest context spun ca, deși a fost un an complicat pe alocuri pentru mediul de business, pentru mediul avocațial l-am perceput destul de bun, cel puțin pentru noi a fost în creștere.

Businessul avocațial este 100% adaptabil dupa mediul de business în general. De exemplu, daca piața energiei regenerabile a cerut specialiști în aceasta direcție, piața avocațiala i-a dat imediat, daca a fost nevoie de extinderea serviciilor în zona de conformitate și criminalitate economico-financiara, evident ca societățile de avocați s-au adaptat. Nu vad o problema în aceasta direcție.

Cred însa ca aceste crize combinate au pus o presiune suplimentara pe onorarii, aspect care pe termen mediu și lung, daca nu se redreseaza, se va putea reflecta și într-o calitate mai redusa a serviciilor prestate.

Cât de mare mai este, în aceste vremuri, presiunea pe onorarii ? Sunt tot mai multe firme mici, din spin-off-uri, cu avocați buni, care lucreaza la tarife mici. Iar avocații din firmele mari recunosc ca, de multe ori, clienții cer discount-uri semnificative, iar casele de avocatura accepta, de regula, pentru a nu-i pierde. Simțiți aceasta presiune, provoaca aceasta tendința neliniște în piața avocaturii ?

Cum spuneam, presiunea pe onorarii a crescut însa nu doar din motivele expuse sau ale spin-off-urilor. Este cert însa ca piața avocațiala din România nu a pastrat același ritm de creștere cu alte zone, în sensul în care daca în Nordul sau Vestul Europei onorariile aproape s-au dublat în ultimii câțiva ani, în România nu s-a prea întâmplat acest lucru. Onorariile sunt ca valoare oarecum unde erau și în urma cu mai mulți ani, chiar daca exprimate în EUR, însa nu au avut același ritm de creștere.

Acest fapt cred ca trebuie privit însa și pozitiv cel puțin dintr-o perspectiva: presiunea pe onorarii genereaza pe termen scurt o presiune pe calitate, iar în final beneficiarul final este câștigat. Problemele apar daca se permanentizeaza o astfel de presiune.

Firmele de avocați de talie mare ar trebui să își pună toate întrebările de baza pe care și le pune un jucător din economie care urmărește un traseu ascendent: "Unde suntem astăzi? Care sunt punctele noastre forte, punctele slabe, oportunitățile și amenințările? Unde vrem să fim în 12 luni și în următorii cinci ani?" Faceți astfel de analize? Când și cum ați făcut ultima dată acest exercițiu? Și care au fost concluziile?

Dacă nu faci astfel de analize vei dispărea de la sine într-un termen scurt. Nu poți merge haotic prin viața profesională. De fapt nu poți merge haotic niciunde. E ca și cum atunci când te-ai urca la volan, nu ai ști unde mergi sau nu ai pune mâna pe volan, dar ai calca accelerația.

Noi facem astfel de analize semestrial, iar cel puțin o dată pe an, la adunarea de bilanț, facem evaluări foarte aplicabile pe trecut, prezent și perspectivele de viitor. Nici nu îmi pot imagina activitatea într-o altfel de paradigma. Sunt o persoană destul de ordonată în planuri și îmi place să urmăresc parcursul concret pentru atingerea unor obiective prestabilite.

Orice firmă serioasă, indiferent de domeniu, face astfel de analize periodice. Altfel firma nu are nici viitor, nici prezent. Are doar un parcurs în deriva, concept cu care eu nu rezonoz nici ca persoană, nici ca avocat și nici ca reprezentant al firmei în care îmi desfășor activitatea.

Există două tipuri de abordare: pe de-o parte, sunt acei coordonatori care spun că firma a funcționat și a generat constant clienți noi și venituri, deci nu e nevoie de un plan de creștere și, pe de altă parte, cei care au nevoie de repere, de control, de indici măsurabili ce pot fi corecți. Sunteți printre aceia care vor să știe foarte precis direcția spre care se îndreaptă firma și își fac planuri strategice, sau printre cei care preferă să rămână "flexibili și atenți la oportunități", fără niciun plan ce trebuie urmărit?

Nu vreau să par polemic, însă nu cunosc niciun lider de firmă de avocatură serioasă care să stea relaxat și să aștepte menținerea în piață sau creșterea firmei din inerție, fără planuri concrete de creștere și dezvoltare. Orice business serios are planificat fiecare pas pe o perioadă clară estimată în timp. A nu se confunda acest lucru cu lipsa de adaptabilitate. Într-adevăr, viața economică presupune de multe ori să adaptezi planurile la realitatea din teren. Aici cred că apare diferența în evoluția fiecărei firme: cine se poate adapta mai bine și mai repede. Este cert că nu poți fi rigid, fiind necesar să fii și să rămâi permanent "flexibil și atent la oportunități", însă acest lucru nu înseamnă să alergi fără direcție. De cele mai multe ori, a merge, fără a fi necesar să alergi, dar în direcția corectă, îți da avantaje de neegalat în parcurs față de competitori.

În opinia dumneavoastră, de unde ar trebui să vină echilibrul acestei perioade complicate? Încotro ar trebui să ne uităm, ce ar trebui să facem?

Greu de spus, în condițiile în care, de exemplu, situația geopolitică de la granița NATO și a României face ca orice perspectivă să fie incertă în viitorul apropiat. În plan profesional însă, cred că România trebuie să investească foarte multă energie în zona de business, deoarece sectorul privat reprezintă adevăratul motor al economiei. Unul dintre primele barometre ale dezvoltării și sănătății acestui sector economic este mediul avocațial, în condițiile în care nicio investiție nu se realizează fără un serviciu juridic consistent. De aceea cred că e necesar un efort de a înțelege că susținerea prin politici corecte a mediului privat este prioritară pentru dezvoltarea României și inclusiv a sectorului avocațial.

Aveți o traiectorie profesională de invidiat și ați devenit unul dintre reperele profesionalismului în această profesie. Ne puteți spune, în câteva fraze, cum se vede avocatură privită de sus, de la vârf? Ma refer la profesie, pe de-o parte, și la piața serviciilor avocațiale, pe de altă parte...

Nu știu cum se vede avocatură de sus. Ma aflu în mijlocul ei în fiecare zi, sunt implicat în profesie la nivel

operațional, ca litigant, ca arbitru, ca membru într-o firma, ca orice alt avocat care își iubește profesia și o exercita cu plăcere.

Avocatura este o profesie foarte solicitantă și consumă foarte multe resurse. Dacă nu ești pregătit să dai tot ceea ce este nevoie pentru a face lucrurile serios, „tentația mediocrității” te așteaptă cu brațele deschise.

Avocatura te învață să fii într-o competiție permanentă cu tine însuși. Niciodată azi nu trebuie să fii mulțumit cu standardul de ieri, pentru că mâine vei fi *obsolete*. Așa funcționează lucrurile dacă vrei performanța.

Care ar fi chestiunile sensibile cu care se confruntă astăzi avocații? Și care ar trebui să fie prioritățile celor care conduc destinele acestei profesii?

Sunt multe aspecte de discutat aici. Depinde de unde te uiți și către ce îți îndrepti privirea. La nivel individual, cred că avocații se confruntă cu numeroase probleme în activitatea lor, fiind greu de rezumat în câteva fraze. Putem discuta de relația pe care instanțele o au cu avocații, de presiunea fiscală la care sunt supuși, de lipsa mijloacelor operaționale de a interacționa cu toate autoritățile de pe poziții de egalitate, de eforturile de a integra incertitudinea și lipsa de uniformitate în reglementare etc.

De exemplu, recent am constatat din nou cu toții că profesia de avocat trebuie să reacționeze pentru a încerca să-și prezerve independența fiscală în fața iminenței unor măsuri legislative profund nesănatoase, care au aptitudinea de a afecta în mod direct independența avocatului și rolul lui în societate și în condițiile în care acesta joacă unul dintre cele mai importante roluri printre profesioniști pentru pastrarea echilibrului în democrație.

La nivel colectiv însă, avocatura a cunoscut o pierdere constantă a prestației în raport cu rolul ei în societate și în statul de drept. Acest lucru trebuie corectat absolut și cât mai rapid, de fiecare dintre noi individual, dar și de forurile profesionale în care suntem membri.

Baroul București, de exemplu, ar trebui să fie un veritabil vector pentru întreaga profesie de avocat din România în condițiile în care aproximativ 50% dintre avocații din țară sunt înscrși și activează în București.

Dacă este importantă la nivel individual, independența profesiei de avocat este și mai importantă la nivel colectiv, standard care nu este un dat imuabil în timp și spațiu, ci trebuie menținut și construit permanent pentru a rămâne în picioare. Din acest motiv cred că toți cei care sunt implicați în conducerea profesiei trebuie să promoveze politici profesionale care să aibă aptitudinea de a crea și menține independența profesiei de avocat (fie ca vorbim de sistemul de pensii, de sistemul de fiscalizare, de taxare etc), politici care nu sunt politice, ci operaționale.

La fel de importantă în dialog este și necesitatea de a fi promovate premisele pentru menținerea și, unde este cazul, redobândirea unor raporturi corecte de interacțiune și conlucrare profesională cu celelalte profesii juridice, având în vedere că prestația profesiei de avocat a fost macinată în ultimii ani de diverse structuri judiciare într-un mod nepermis.

Nu trebuie să ascundem și să ne rușinăm de asaltul conjugat pe care l-am simțit propagat asupra instituției apărării în multe dintre situațiile prezentate public din ultimii ani. Încercarea de diminuare a rolului avocatului în sistemul social și de justiție a reprezentat un veritabil atentat la fundamentul statului de drept, ai cărui piloni de bază sunt doar judecătorul și avocatul și niciun altul. Niciodată lipsa de reacție nu s-a simțit mai pregnant decât atunci când s-a constatat necesitatea de apărare a apărării.

Personal nu am nicio rezervă în a fi implicat activ în toate cele de mai sus, în limitele în care m-am aflat pe parcursul timpului în zona exercitării politicilor profesionale.

Opiniile unor profesioniști care ocupă poziții de top în departamentele juridice ale unor companii importante, pe platforma www.in-houselegal.ro. Urmărește teme dezvoltate de avocați sau membri ai comunității *In-houseLegal* și propune subiecte.

În ultima vreme se vorbește tot mai mult despre inteligența artificială, care va face munca avocaților juniori. Credeți în această teorie? Va pregătiți pentru acest impact al tehnologiei în profesie?

A te opune inteligenței artificiale astăzi ar echivala cu opoziția din perioada revoluției industriale la mecanizarea activității lucrative. Deci refuzul acceptării este un nonsens în viziunea mea, care nu trebuie dezbătut foarte mult. Important este să înțelegem cum să integram inteligența artificială în activitatea profesională și să nu ne fie teama că vom fi înlocuiți.

Societatea evoluează și, pe cale de consecință, și profesia de avocat. Inteligența artificială reprezintă o altă etapă în această evoluție care trebuie integrată corespunzător. Nu există reticența mai mare a individului decât cea la schimbare. Nici în profesia de avocat nu poate fi diferit.

Nu întrevăd un risc de înlocuire a avocaților juniori, ci eventual de a-i face să devină mai eficienți. Dar nu doar pe ei. Și eu, la rândul meu, îmi doresc să fiu mai eficient cu ajutorul tehnologiei.

Subiectul inteligenței artificiale mi se pare mult exagerat în ultima perioadă, mai ales de la apariția platformei chatGPT. Să ne amintim de modalitatea în care ne exercitam profesia acum 10 sau 20 de ani, când telefonul era doar pentru vorbit și nu exista smartphone. Unde, de exemplu, accesul la legislație în sala de judecată îl făceai doar cu codul pe care îl aveai în servietă, iar nu prin accesul instantaneu la orice reglementare legală cu un simplu telefon și un cont la o platformă legislativă, cum este astăzi.

Eu, de exemplu, sunt mai tradiționalist și încă mă duc în sala de ședință cu dosarul fizic și notițele pe care mi le fac personal, scrise de mână. Cu toate acestea, noi avem toată informația și dosarele cu care lucrăm în format digital, în cloud și le putem accesa de oriunde. În acest context am colegi care, cu o tabletă sau un telefon, au dosarul și informația asupra lor, câteodată chiar mai mult decât am eu cu tot dosarul asupra mea.

Astăzi, inteligența artificială te ajută să parcurgi un volum de date semnificativ mai mare decât puteai în trecut, printr-o simplă aplicație de indexare și/sau de „OCR-izare” a oricărui document care poate fi ulterior ordonat și analizat într-un termen mult redus.

Concluzia, din punctul meu de vedere, este că inteligența artificială trebuie privită ca un factor de ajutor, iar nu de eliminare a avocatului și a rolului său. Sau cel puțin așa îmi place să cred.

Ce înseamnă pentru dumneavoastră modernizarea profesiei? În ce cheie vedeți modernismul în avocatură și care ar fi elementele ce trebuie susținute, pe de-o parte, dar și limitele care ar trebui trasate pentru a păstra valorile acestei profesii?

Avocatura nu a fost niciodată o profesie rigidă, ci adaptabilă, iar modernizarea și-a făcut loc în interiorul acesteia indiferent de perioada de timp pe care o analizez. A nu se confunda însă cu caracterul tradiționalist pe care l-a menținut și asta cred că i-a și dat o savoare aparte în fața oricărei alte profesii liberale care există în societate.

Eu nu percep modernizarea profesiei ca un proces aparte, distinct sau separat, paralel profesiei de avocat.

Modernizarea profesiei are loc constant și firesc, permanent, fără să ne dăm seama aproape, prin simplul fapt că este cel mai conectat vector la dinamica societății, poate mai conectat decât actorii înșiși.

Cred că avocații sunt tradiționaliști prin percepție și asumare, dar moderni prin abordare, dezvoltare și creativitate. Avocatul este într-o continuă adaptare la nevoile pieței și ale clienților, își modifică specificul serviciului juridic în funcție de solicitări, răspunde permanent la noile provocări cu care se confruntă societatea în ansamblu sau pe măsura ce aceasta se transformă și se dezvoltă, fără să renunțe însă la intransigența specifică și la rolul sau esențial de stabiliment al libertății și al independenței într-o societate democratică.

Atâta timp cât aceste limite sunt respectate, bineînțeles că avocatura, ca și orice altă profesie, trebuie să se adapteze contemporaneității, iar avocatul trebuie să fie permanent conectat la realitățile societății, să fie inovativ și inventiv în proiectele gestionate, *think outside of the box*, cum se spune, pentru că acești profesioniști își vor găsi locul cu ușurință în avocatura viitorului.

Considerați ca avocații tineri ar trebui să se implice mai mult în structurile profesionale, în viața profesiei, sau ar trebui să aștepte și să le facă loc ”înțelepților”, adică avocaților cu foarte mulți ani în această profesie? Ar aduce tinerețea un suflu proaspăt, ar susține modernizarea profesiei?

Niciodată tinerii nu trebuie ținuti pe margine. Și tinerii și ”înțelepții” au rolul lor în profesia de avocat ca de altfel oriunde în societate. Tinerețea vine cu energie și putere de muncă, înțelepciunea aduce cu sine expertiza și experiența. Iar privirea mea este obiectivă, deoarece nu mă încadrez în niciuna dintre cele două categorii. Profesia are un echilibru intrinsec prin care își autoreglează direcția, echilibru care trebuie menținut. Problemele apar atunci când structurile profesiei sunt ”arestate” doar de una din cele două categorii o perioadă de timp și atunci, din teama de schimbare sau neștiință, se ratează oportunități sau, mai rău, se fac pași înapoi sau în direcția nepotrivită. Este important de înțeles că dacă avocatul mai are posibilitatea să greșească în abordare, avocatura nu are acest lux. La nivel de structuri profesionale nu pot fi permise bălbâieli pentru că lasă urme în relațiile interprofesionale, în cele de autoritate, în rândul profesiei, dar și în multe alte locuri. Din acest motiv nu cred în polarizarea structurilor profesionale, doar cu tineri sau doar cu avocați experimentați. Ambele categorii trebuie însă să aibă același scop comun, adică dezvoltarea avocaturii și menținerea statutului de elită intelectuală, astfel cum s-a conturat în perioada interbelică prin exponenții săi.

Cât de important este pentru un coordonator al uneia dintre cele mai performante firme locale de avocați să fie conectat la viața profesiei? V-ați dori să vă implicați mai mult? Care ar fi motivele?

Conectarea la viața profesiei este esențială pentru fiecare avocat. Am fost mereu preocupat de parcursul, evoluția și bunul mers al profesiei, motiv pentru care mi-am și dedicat cât am putut din timp acestui lucru, fie la nivel de Barou, fie la nivel de UNBR, de INPPA, de organizații interprofesionale și multe altele. Am fost membru în Consiliul Baroului București în perioada 2015-2019 și îmi doresc să obțin un nou mandat acum, pentru că sunt foarte multe lucruri de făcut, asta fără să însemne că nu s-ar fi făcut și până în prezent. Doar că întotdeauna un suflu proaspăt este binevenit. Totodată, trebuie să spun că am observat pe parcursul timpului multe persoane care afirmă intenția de a face parte din structurile reprezentative ale profesiei de avocat, însă pare cumva că li se stinge entuziasmul după alegere, sau că entuziasmul acestora are o frecvență setată o dată la 4 ani. Nu am înțeles niciodată motivul pentru care se întâmplă acest lucru în condițiile în care neperformanța lor afectează întreaga profesie și deci, și pe ei înșiși. Corpul profesional al avocaților din București are nevoie de reprezentanți reali, care au aptitudinea de a performa în reprezentarea profesiei, iar nu de tendințe sindicale, clientelare unor interese personale. Nu vreau să fiu critic, dar și modernizarea profesiei de care discutăm mai devreme se poate realiza fără sincope doar prin reprezentanți adecvați, al căror background profesional spune ceva și despre ei înșiși și despre ce pot face pentru profesie. Personal am fost întotdeauna caracterizat de o puternică ambiție și dorința de a face lucrurile bine ca avocat și cu aceeași pasiune m-am ocupat de toate proiectele profesiei în care am fost implicat. Sunt încă multe lucruri de făcut în cadrul Baroului București, iar un nou mandat îmi va da posibilitatea să continui și să inițiez multe proiecte din cele care se pot face. Am menționat constant în ultima perioadă de timp că Baroul București nu își poate valorifica la maxim poziția de lider zonal dacă nu se preocupă continuu de Independența profesiei de avocat, Transparența decizională și lucrativă a Baroului București, Eficientizarea administrativ operațională a activității Consiliului Baroului București, Dezvoltarea Resortului IT, Creșterea și dezvoltarea relațiilor internaționale, Regândirea cuantumului și a sistemului de taxe aferente profesiei de avocat, Comunicarea cu corpul profesional al avocaților, dar și cu viitorii avocați, Pregătirea profesională inițială și continuă a avocaților, dar și multe altele.

Care ar fi mesajul dumneavoastră către echipa Popescu & Asociații, acum, după al treilea an de crize

combinate și fara perspectiva unui viitor liniștit? Și ce mesaj aveți pentru confracții avocați?

Pentru a fi consecvent, dar și pentru ca eu chiar cred în acest lucru, transmit de fiecare data colegilor mei mesajul ca trebuie sa crediteze cu încredere și speranța viitorul, dar și cu efort șansa pe care o avem de ne face profesia la cel mai înalt nivel ca avocați.

Mesajul este același și pentru toți confracții avocați din București a caror responsabilitate și aport la pregătirea generațiilor viitoare de avocați din Baroul București sunt extraordinare.

Ce va propuneți în viitorul apropiat? Unde va vedeți peste cinci ani, ce va doriți sa se întâmple pâna atunci?

Succes într-un nou mandat în cadrul Consiliului Baroului București și forța de munca pentru anul judiciar care tocmai a început.

În plan de viitor și al perspectivelor, sau unde ma vad peste 5 ani, pot spune cu siguranța un singur lucru: daca ma uit în spate cu câte 5 ani, indiferent de momentul de la care îi calculez, viitorul mi-a aratat ca am estimat întotdeauna mult prea puțin.